

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Christophori de Ortega Sanclementini, E' Societate
Iesv. Qvondam in Provincia Toletana Theologiæ
Scholasticæ publici Professoris ... Tractatvs Dvo, De
Trinitate, Nec non, Incarnatione**

Ortega, Cristóbal de

Lugduni, 1664

Qvæst. III. De merito Patrum erga vnionem hyposthaticam humanitatis,
seu Incarnationis substantiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94251)

minatus, & coactus mansit Deus ad conferendam corpori in illo instanti actualem unionem cum verbo. Nusquam igitur indifferens, ac liber ad eius collationem ut dicebamus.

QVÆSTIO III.

De merito Patrum erga unionem hyposthaticam humanitatis, seu Incarnationis substantiam.

PATrum nomine Christo duratione, nec solum humana generatione antecessores omnes comprehendimus, eadem quippe est, de progenitoribus, ac de antecessoribus aliis ad meritum substantiæ incarnationis, seu unionis hyposthaticæ humanitatis ad verbum difficultas. Procedit autem quæstio, & de facto, & de possibili, atque in providentia quæ de facto esse absolutè potest.

CERTAMEN I.

De facto antiquorum Patrum nemo unionis hyposthaticæ, siue incarnationis substantiam suis promeritus, neque in ordinaria providentia posuit.

IN antiquos Patres unionem hyposthaticam, humanitatis Christi, seu verbi incarnationem secundum substantiam congruè fuisse de facto promeritos docuere Caietanus, & Medina tertia parte, quæstione secunda, articulo nono. Valentin. disputatione prima, quæstione secunda, puncto 9. Soarez disputatione decima, sectione sexta, Aluarez disputatione decima-septima, Cabrera disputatione decima-quinta, Ragusa, ac tandem Granad. controuersia prima de incarnatione, tractatu decimo-quarto, disputatione septima, numero octauo, aliisque ex Thomistis Recentiores. Negatiuam vero in quæstione de facto conclusionem docuit Alexander tertia parte, quæstione octaua, medio tertio, articulo secundo, Marsil. in 3. quæstione quinta articulo primo, conclusionem tertia, & quarta, atque articulo tertio, dubio primo, conclusionem prima, Scotus in ... d. 2. quæst. 1. §. Ad primum. Solutione 3. quem consensu sua schola sectatur Panthusa de prædest. & gratia capite 10. seu ardentius in Irenæi aduersus hæres. librum primum cap. 2. num. 2. venerabilis Pater Canisius 2. de Deipara post initium, ubi eam communem Theologorum sententiam appellat Vasquez disputatione 22. cap. 4. Petrus Vvadingo disputatione 10. dub. 8. Bernal. disputatione 17. sect. 2. Lugo, & tot Recentiores, ut communis iam Theologorum, hac præcipuè post Canisium ætate, merito haberi dicique possit, eique & nos libenter proinde subscribimus, & quia Scripturæ, & Patribus. (quod plurimum hisce in Theologicis rebus curandum nobis est) aliisque solidioribus Theologiæ bonæ principiis videmus conformiorem.

2. Probatum conclusio. Primo ex Ioanne 3. Luc. 1. ad Thitum 3. ad Ephes. 2. & ex psalm. 82. aliisque innumeris Scripturæ locis, quibus verbis Filij Dei incarnati.

R. P. Christoph. de Ortega, de Dei incarnat.

tio misericordia, gratia, meraque Dei charitas erga homines nuncupatur; atque nihil horum propriè fuisse, si ex hominum meritis adhuc congruis contigisset, ergo non ex meritis hominum incarnatio contingit Verbi. Minorè probat facile argum. Patrum Aug. Prosp. & aliorum contra Pelagianam, ac Semipelagianam merita gratiæ adeo per exigua, ut vix merita ab eis discederentur, sed an & occasio quædam gratiæ nobis à Deo conferendæ tenuissima: & tamen arguebant Patres contra illa. Ex eis per exiguis meritis gratia nobis vocationis à Deo confertur. Ergo iam gratia non est gratia. Secundo probat Bernal. Christus decretus fuit ut Patres omnes iustificarentur, ac mererentur apud Deum ex gratia ipsius ut dogma Theologicum est, si Adami gratiam auxiliantem, & iustificantem in statu innocentie, & ante lapsum excipias: ergo non est decretus quia Patres ipsum fuisse promeriti, consequentia imo, & antecedens est Patrum, qui ex illo Pauli ad Ephesios. 1. *Elegit nos in ipso, ut essemus sancti.* Sic contra Pelagianos, ac semipelagianos inferunt, ergo non qui fuerunt eramus sancti, & ex Apocal. *Agnus qui occisus est ab origine mundi: iuxta concordem Patrum, & Theologorum interpretationem Christus, seu humanitas eius vnita verbo hyposthaticè principium fuit omnis meriti, & gratiæ sanctorum Patrum: ergo eiusmodi gratia, & merita sanctorum Patrum non poterunt mereri incarnationem, seu unionem hyposthaticam.* Probatum consequentia vnio hyposthaticæ seu incarnatio secundum substantiam fuit principium omnium meritorum sanctorum Patrum in connaturali prudentia, quæ de facto est, ut locis datis scriptura testatur. Estque dogma catholicum: est principium meriti nullum potest cadere sub meritum, cuius est principium: ergo vnio hyposthaticæ, atque incarnatio secundum substantiam nequit cadere sub merita Patrum, quorum est principium in ordinaria, & connaturali providentia gratiæ quæ de facto fuit. Minor est etiam Theologorum axioma. Confirmatur, & axioma hoc, & totum argumentum. Quia ideo negatur à Theologis omnibus Christum meritis vnione hyposthaticæ dignificari meruisse ipsam vnionem, hyposthaticam; quia principium meriti nequit sub meritum cadere: cum alias quidquid possibile est mereri ob meritum Christi infinitatem, eiusque gloriam ipsius meritis, concedendum necessario sit. Huius argumenti solutiones varias, atque axiomatis eius interpretationes reiciam de merito Christi agens.

3. Probatum à ratione conclusio, ac simul negatiua etiam conclusio de potentia etiam ordinaria, ac providentia gratiæ quæ de facto est. Quia ut Paulus nuper aiebat ad Ephesios. 1. *Elegit nos in ipso ut essemus sancti, & ex Apocal. Agnus qui occisus est ab origine mundi: iuxta concordem Patrum, & Theologorum interpretationem Christus, seu humanitas eius vnita verbo hyposthaticè principium fuit omnis meriti, & gratiæ sanctorum Patrum: ergo eiusmodi gratia, & merita sanctorum Patrum non poterunt mereri incarnationem, seu unionem hyposthaticam.* Probatum consequentia vnio hyposthaticæ seu incarnatio secundum substantiam fuit principium omnium meritorum sanctorum Patrum in connaturali prudentia, quæ de facto est, ut locis datis scriptura testatur. Estque dogma catholicum: est principium meriti nullum potest cadere sub meritum, cuius est principium: ergo vnio hyposthaticæ, atque incarnatio secundum substantiam nequit cadere sub merita Patrum, quorum est principium in ordinaria, & connaturali providentia gratiæ quæ de facto fuit. Minor est etiam Theologorum axioma. Confirmatur, & axioma hoc, & totum argumentum. Quia ideo negatur à Theologis omnibus Christum meritis vnione hyposthaticæ dignificari meruisse ipsam vnionem, hyposthaticam; quia principium meriti nequit sub meritum cadere: cum alias quidquid possibile est mereri ob meritum Christi infinitatem, eiusque gloriam ipsius meritis, concedendum necessario sit. Huius argumenti solutiones varias, atque axiomatis eius interpretationes reiciam de merito Christi agens.

4. Sed dices Adamo in statu innocentie data fuit à Deo gratia, tum auxilians, tum iustificans independentem à meritis Christi. Ergo potuit in ea providentia gratiæ, quæ de facto fuit, incarnationis verbi substantiam, atque unionem hyposthaticam humanitatis ad ipsum promereri, operibus, quæ in eo statu potuit absolutè efficere. Argumentum hoc ab eis assumi nequit, qui Christum decretum ante Adami existentiam absolutam aiebant, ac proinde unionem hyposthaticam Christi fuisse principium gratiarum omnium, quæ Adamo etiam in statu innocentie, fuerunt à Deo collatæ. In nostris vero principiis licet probatio proxima locum absolutè non habeat, habet tamen locum probatio respectu gratiæ, quæ in eo etiam statu ad alia virtutum exercitia, præter obedientiæ, atque obseruantie impossiti præcepti collata Adamo ex meritis Christi fuit, atque à transgressione præcepti non retrahat, neque

H h h que

que ad eius inducebat obseruantiam, ac proinde non supponebatur ad transgressionis peccatum ex cuius prouisione absoluta, ad cuiusque remedium decreuit a Deo Christus fuit. De ea vero gratia quæ Adami transgressionem re ipsa præcessit, atque ex meritis Christi in nostra sententia non fuit, in qua proximum argumentum locum non habet, ac videtur obiectio procedere. In primis conclusionem primam, quæ de facto est, nihil præstat. Licet enim gratia illa ad obseruantiam præcepti per Christum, siue ex Christi meritis non fuerit, aut cum effectu obseruationis præcepti caruerit, nullum ex illa meritum cum Adamo profectum est, cum vicerit potius in illo tentatio, fueritque potius Adami transgressio, atque peccatum. Solum ergo conuincet vt summum, obiectio possibilitatem absolutam, siue potentiam absolutam Adami, ad merendam vniõnem hypotheticam, siue incarnationem, quam quidem potentiam habuit, cum eam haberet ad obseruandum præceptum ex gratia, quæ Christi meritis non innitebatur, ac proinde in prouidentia gratiæ, quæ de facto fuit, vt dicebatur in obiectio.

5 Verum neque id in eiusmodi prouidentia probat. Etenim in prouidentia quæ de facto fuit, nec verbum incarnaret, neque Christus veniret, nisi Adamus præcepti transgressionem peccaret: ergo potentia quæ in Adamo fuit, ad non peccandum per transgressionem erat potentia, vt Christus non veniret in ordinaria prouidentia quæ de facto fuit aduentus Christi, & incarnationis Verbi diuini. Ergo non potuit esse potentia mundi aduentum Christi, & incarnationis secundum substantiam in prouidentia ordinaria, & quæ de facto fuit aduentus Christi, & incarnationis Verbi diuini. Consequentiam hanc probo. Etenim potentia merendi aduentum Christi, & incarnationis substantiam per suum actum nequit identificari cum potentia, vt per illum non veniat. Explicatur visillationis: nam potentia vt veniat, est potentia non quidem merendi, & obseruandi præceptum, sed potius demerendi, & peccandi per transgressionem præcepti, ob quam ita venit, vt alias in prouidentia, quæ de facto est non veniret: potentia autem ad merendum, & obseruandum, est potentia ad id quo posito non veniret Christus, nec esset incarnatio in eius prouidentia, quæ de facto fuit. Ergo si potentia merendi per obseruationem, esset potentia merendi, vt veniret Christus in prouidentia aduentus quæ de facto fuit, esset potentia merendi, vt veniret per id quod in ea prouidentia venturus absolute non erat: ac proinde esset potentia absoluta ad coniungendum duplex contradictorium, siue ad merendum impossibile in prouidentia, quæ de facto fuit, quæ aperte repugnant.

6 Sed licet hæc contradictio non obfaret, atque gratiæ omnes reliquæ non præsuppositæ ad transgressionis peccatum in Adamo ipsi à Deo merè gratuite, & liberaliter, ac non ex meritis Christi collatæ fuissent, in quibus, & merito inde profecto Adami cessat proculdubio contradictio, adhuc posita prouidentia quæ de facto est aduentus Christi, & ex qua sublato Adami peccato Christus non veniret adhuc eiusmodi merito Christi aduentum, & incarnationis substantiam Adamus promereri absolute non potuit. Probat: quia in ea prouidentia promereri Adamum aduentum Christi absque ipsius peccato non venturi esset mereri reparationem post lapsum, quod nemo de condigno promereri potest de facto, atque in ordinaria prouidentia, (vnde ad potentiam, & prouidentiam absolutam consequentiam facile deducemus. vt docent sanctus Thomas 1. 2. quæstione centesima decima-quarta, vel vigesima quarta, articulo septimo, eiusque interpretes omnes ad vnum. Soares 22. de gratia, capite decimo-septimo, & communiter tam antiqui, quam Recentiores Theologi: estque me iudicè de fide ex 18. Ezechiel. Si auerterit se iustus à iustitia sua, & fecerit iniquitatem, omnes iustitiæ eius non recordabuntur. At si amissa gra-

tia per peccatum restitueretur ob merita condigna ante acta iusti, recordarentur. Secundo sæpè in scriptura, & Conciliis statuitur gratis nos iustificari, non solum primo ab originali, sed & vltius ab actualibus vt communiter Theologi interpretantur: ergo non ex meritis antea actis condignis. Tertio quia alius qui simul iustus fuisset, ac mereretur, in gratia decederet; tandem, etsi sæpius laboretur vita; qui quidquid condignè à Deo mereretur infallibiliter ex diuina promissione consequitur: ergo nullus qui semel iustus fuit, damnabitur, sed necessario gloriam consequetur, quod est contra Tridentinum dicentem sessione sexta, capite decimo-sexto, iustos consequuturos gloriam, quam promerentur, si tamen in gratia decesserint, vbi eam conditionem iustis deesse potest supponit.

7 Hæc quidem de facto solum probare videtur de merito condigno reparationis post lapsum non fore; Ast si duæ illæ probationes ex Scriptura peterentur, satis meriti condigni absolutam possibilitatem impugnant. Etenim licet Deus absolute possit denegare præmium meritis nostris etiam condignis, aut nequit merito quod ex gratia condignum est, condignitatem auferre, nisi auferendo gratiam operantis, qua condignum redditur. Hanc autem nequit Deus auferre iusto operanti ex suppositione quod iustus sit dum operatur vt in casu nostro, quæ de facto non meretur iustus reparationem post lapsum, nec illam absolute potest mereri, & quidem durus nimis erga amicos suos Deus foret, si id quod absolute ipsi mereretur, statua à Deo lege denegaret. Secundo eadem impossibilitas absoluta improbat, quia dignitas operis à iusto elicit respectu gratiæ conseruandæ, est non absolute quidem, sed sub conditione quod non apponatur peccatum, vel quod apponatur gratia. Prima conditio implicat cum reparatione peccati, quæ esse nequit nisi fuerit appositum. Secunda est nugatoria condignitas meriti: quod scilicet reparatur peccatum, si per gratiam reparatur, quod ius sine vilo merito omnes habemus. Consequentia illa probatur: quia non est maior dignitas operis ad remissionem peccati seorsim, quam ad gratiam seorsim imo minus esse debet, cum in remissione peccati, vtrumque de lege ordinaria claudatur. Inde arguo tertio, quia condignitas meriti gratiæ impeditur saltem, ac mortificatur per peccatum etiam subsequens, vt patet in merito condigno gratiæ, & gloriæ quod peccatum subsequens mortificatur, & impeditur: Ergo si esset condignitas meriti ad reparationem post lapsum, esse condignitas vt ipsa subsequente peccato non impediretur, quod repugnat. Denique condignitas operum solum est vt dona supernaturalia gratiæ, & gloriæ, quin ad eorum durationem extendatur: alioqui semel iustus condignè mereretur suæ gratiæ conseruationem, nec posset damnari, non autem illam meretur, quia vltra entitatem gratiæ qua eius meritum exhauritur, & soluitur, eius conseruatio est. Ergo multo minus extendetur ad reparationem post lapsum, quod merito quidem maius est.

8 Hæc contra Ripaldam dixerim qui disputatione nonagesima quinta sect. secunda, singulariter, ac contra viribus contendit posse absolute loquendo iustum mereri de condigno sui reparationem post lapsum. Ea vero satis probant Adamum non potuisse de condigno mereri reparationem post lapsum per meritum adeo excellens atque fuit, Verbi incarnatio, & Christi Domini aduentus, adhuc per illa opera quæ ex meritis Christi non forent: nec maiori multo difficultate probabitur in prouidentia, & decreto, quod de facto de aduentu Christi fuit, non potuisse de congruo adhuc illis ipsis operibus incarnationem Verbi, & Christi aduentum promereri. Etenim licet verum sit iustum posse absolute promereri de congruo reparationem sui & gratiæ post lapsum (imo

(imo de facto, & cum effectu illam promeretur efficaciter, vt docent sanctus Bonaventura in 2. disputatione vigesima-octaua dubio secundo. Scotus cum suis in 4. disputatione secunda, quæstione prima, articulo secundo Soar. 12. de gratia capite 38. numero sexto; Ripald. proximè lectione tertia; Quijedo 1.2. tract. 9. controu. 7. punct. 3. & suadet ratio quia peccatum solum opponitur dignitati meriti, quæ iustitia operantis est, non autem congruitate, tum quia peccator actualis meretur de congruo reparationem sui, & gratiæ, elemosinis piisque operibus, & orationibus, quas pro sui reparatione à lapsu inutiliter ad Deum non fundunt; tum quia sanctitati vitæ affuerit, facilius à lapsu refurgunt: ex merito nimirum congruo ante actæ in iustitia vitæ) ac proinde id etiam illis Adami operibus dare merito possumus, vt reparationem gratiæ post lapsum congruè mereretur; ac vero reparationem à lapsu, & gratiæ restitutionem per incarnationem Verbi, & aduentum Christi, seu quod idem est mereri vt Verbum incarnaretur Christuque veniret, vt ipsum post peccatum repararet, adeo excellēs præmiū est, vt à iusti Adami meritis per peccatum subsequens transmissis; seu transmittendis, omnem etiam congruitatem, & proportionem meriti congrui abolet, nec Deus in tanti boni collatione ob illa liberalis solum remunerator, vt meriti congrui remuneratione solet, sed prodigus suorum donorum monstraretur.

CERTAMEN II.

In alia prouidentia potuerunt Patres substantiam incarnationis mereri de congruo ac fortasse de condigno.

1 EX duabus præfixis conclusionibus prima quæ de merito congruo sanctorum Patrum erga vnionem hyposthaticam humanitatis Christi, & incarnationis substantiam est, à Theologis admittitur communiter, facileque ex dictis probatur: quia in alia possibili prouidentia gratiæ potuit hæc sanctis Patribus donari à Deo non ex meritis Christi (vti Adamo in statu innocentie plura Dei dona independentè à meritis Christi data fuisse, ne dicam omnia, certum nobis est) tunc autem neque eorum gratiæ, neque meritum principium esset incarnatio, ac Christi: quare licet ipse existentiam sancti mererentur Patres principium meriti non caderet sub merito. Insuper in ea prouidentia possibili munerit sanctos Patres, etiam Adamum aduentum Christi non esset mereri Christi aduentum post lapsum, & peccatum: in ea quippè prouidentia veniret, etsi nullum adesset peccatum reparandum. Denique possent sancti Patres excellentiam meritum ex illa gratia habere, quibus sua aliquis adesset proportio cum præmio tanto, puta actuum supernaturalium, vel heroicorum ex naturalibus, vel cumulum ex naturalibus pluribus, vt Deus eis meritis annuere sine prodigalitate nota posset; neque enim vt bene Bernal. minutulus quous virtutis opus, v. g. assis elemosina iusti hominis vnionem, seu incarnationem de congruo meretur.

2 Quoad possibilitatem vero meriti condigni sanctorum Patrum erga vnionem hyposthaticam humanitatis Christi, siue erga substantiam incarnationis non ita conuenit Doctoribus. Eam vero conclusionem tradunt Medina 3. p. quæstion. 2. citata Soar. supra sect. 5. Granados disput. 7. num. 4. ita vero vt Patrum meritis non nisi ex promissione Dei adiuncta condignitas possit obuenire. Atque ea etiam adiuncta nondum sit condignitas perfecta. Displacet vtrumque. Licet enim à Dei promissione operibus efficacia in ordine ad præmium consequendum, siue illius consequendi infallibilitas adueniat iuxta doctam Sancti Thomæ doctrinam aut condignitas ad præmium nequit illis inde prou-

R. P. Christoph. de Ortega, de Dei incarnat.

nire, sed ex intrinseca operum laudabilitate, atque honestate, & dignitate operantis omnino coalescit, vt controu. de merito cum Val. ac solidioribus Theologis ostendebam. Quare si Sanctorum opera seclusa Dei promissione eam qualem condignitatem merituum respectu vnionis non habent, è Dei promissione illam habebunt.

3 Secundo implicat initium è promissione Dei esse condignum respectu vnionis, ac non esse in eorum, atque omnium sententia perfectè, ac simpliciter condignum. Etenim condignitas licet æqualitatem proportionis in æstimatione morali operis cum præmio (licet non mathematicam, vt male nonnulli æstimant, sed quæ magis, & minus non nihil patiat, vt in iustis rerum prætiis contingit, quæ summū medium, & infimū, non obstante æqualitate eorum cum rebus, quam eo quod iusta præmia sint important, esse possunt) vel ergo posita Dei promissione vnio humanitatis Christi esse præmium, vel prætiū iustum aliquo ex dictis modo meritum SS. Patrum, vel non. Si esset: ergo perfectè condignum, si non esset, non esset condignum: sed solummodo congruum: quare, & additum illud *imperfectè* diminuens erit, ac meritum à condignitate, quam conclusio sonabat, ad congruitatem demitteret. Ad hæc, cum posita dignitate honestè, & laudabiliter operantis, dignitas meriti respectu præmij sola expectetur in horum sententia promissio Dei ad absolutam meriti condignitatem, nescio quo pacto absoluta, & perfectè condignitas in SS. Patrum meritis respectu vnionis in eorum præmium promissæ esse non possit.

4 Si autem ea concl. quam subdubius solum propono, alicui absolute placuerit, probanda ita erit. Quia licet vnio hyposthaticam reliquis Dei donis excellentior sit; aut finitum tandem, ac creatum donum est, vt pote quid absolute creatum: ergo merito aliquo finito, & creato hominis iusti æquari demum poterit absolute; alioqui non finitum, & creatum, sed infinitum, & increatum donum erit, vt arguebam controu. 2. d. 3. pro possibilitate satisfactionis à pura creatura, pro macula, offensa, & debito obiectiuo peccati mortalis. Solutiones in re simili datas præoccupauimus. Dices ex vnione hyposthaticæ infinite sanctæ euadit humanitas, ex vnione formaliter infinite sanctæ euadit humanitas, etenim non ex vnione formaliter infinite sanctæ euadit, sed ab extremo diuinæ naturæ, & personæ, quam quidem non meretur in se, sed eius vnionem, (sicut iusti non Deum, sed eius visionem merentur) licet ad præmium ij effectus necessario consequantur. Dices secundo: merita iusti respiciunt de se vt præmium æquale, gratiam, & gloriam; ergo nequeunt respicere vnionem hyposthaticam longè eis donis maiorem, vt præmium æquale, quod etiam æquale est longè minori, nequit longè maiori æquale esse, verum citata d. 3. q. 6. ostendi merita iustorum de se non respicere determinatè gratiam, & gloriam, tanquam præmium, licet à Deo in prouidentia quæ nunc est, in eis solum donis præmium hæc lege donetur.

5 Sed quoniam id quod datur gratiæ, & gloriæ in præmium condignum, quodque ex aliis donis supernaturalibus donari operibus iustorum absolute posset à Deo, est minus, quam vnio hyposthaticæ humanitatis, adhuc videtur difficultas persistere, ac non posse esse æquale merita vlla iustorum; quæ dono à Deo minori æqualia sunt dono à Deo maiori vnionis hyposthaticæ, quam sit tota aliorum supernaturalium donorum collectio, quæ condignè omnium iustorum meritis responderent. Hoc quidem vrgentissimum contra præfata conclusionem argumentum est, & quod solum dubium me de ipsius veritate fecit: cui tamen dupliciter responderet. Primo, distinguendo in dono illo bonitatem, seu æstimabilem entitatum, & moralem in se, atque aliam reatiuam, & respectu merentis, ac subiecti, & de bonitate, & æstimabilitate entitativa morali etiam doni illius in se dubium non est maiorem longè esse æstimabilitate, ac bonitate morali in se totius coniuncti aliorum omnium

H h 2 nium

niūm donorum supernaturalium possibilem: ac vero in relatiua, siue in ordine ad subiectum merens non ita certo aestimo esse maiorem. Vnio quippe hypothetica humanitatis alienæ non adeo bona est, atque aestimabilis merenti, atque cumulus illa supernaturalium donorum eius humanitati concessus, et si non in tota extensione, & intensione eorum possibile: quare si ab vnione hypothetica alienæ humanitatis huius excellentias ex illa captas segreget, atque vnionem hypotheticam ipsam non vt subiecto alicui adiunctam, sed quatenus extrema, vt extrema solum concernit, vel vt ita dicam nulli inhaerentem, minorem aestimabilitatem habet rationalem, quam gratiæ, & aliorum supernaturalium inhaerentium subiecto, valor respectu merentis, ac subiecti: sicut ingens pecuniæ summa non mea, aut alterius minoris sit, quam longè minor, quæ mea sit, aut alterius.

6 Respondeo secundo, argumentum hoc vt summum conuincere non posse iustos, sanctosque Patres ac solum dignitate præditos, quam gratia habitualis eiudem speciei cum ea, quæ in hac prouidentia datur, conferre potest, non posse vnionem hypotheticam de condigno mereri, ac vero cum gratia habituali alterius speciei nobilioris, & perfectioris (quam possibilem esse citata disputatione 3. quæstione 6. docebamus, atque in Christo eiusque Matre existisse nescio quo absurdo concederetur) non posse illam de condigno mereri minimè probat. De ea enim non ita constat æquare opera adeo excellenter iustificati præmio gratiæ, ac gloriæ, ac proinde non posse æquari superiori dono vnionis hypotheticæ. Denique in beata Virgine fuit dignitas Matris seu maternitas, in qua nulla apparet repugnantia, vt eius opera dignificet ad meritum hypotheticæ vnionis, ni eam supponeret existentem: ac proinde non ex inæqualitate meriti, sed ex suppositione principij ad eius opera meritoria vnionem hypotheticam Christi mereri non potuit. Cur autem vnionem hypotheticam Spiritus sancti quantum ex se est ipsius opera non meruerint, non satis percipio. Præsertim cum eam Christo corredemptricem mundi Patres, ac Theologi fateantur, quod è gratia habituali vlla condignè fieri, vt specialis Deiparæ prærogatiua sit Theologi communiter inficiantur: quare in eorum principijs ex sola dignitate maternitatis corredemptricis per sua merita dignitas specialis Deiparæ potest defendi.

QVÆSTIO IV.

An Christi progenitores, tales suo quisque gradu esse promeriti fuerint, aliasque Incarnationis circumstantias.

DE merito Virginis erga Dei maternitatem, quam habuit, ac de aliis remotioribus Christi progenitoribus, auis, atavis. &c. Erga suam quisque Christi remotiorem progenituram inquirimus: quæ omnia, quia incarnationis circumstantiæ sunt cum absque eis incarnationis subsistentia esse potuerit, eorum occasione de circumstantiis aliis incarnationis an potuerint sub horum, aliorumque sanctorum Patrum meritum cadere, anque de facto ita ceciderint, examinabimus.

CERTAMEN I.

Meruit suam Deipara Christi Maternitatem.

1 **B**eatissimæ Virgini erga suam Christi maternitatem negasse absolutè meritum video Vincentium de gratia Christi, qu. 5. art. 3. dub. 2. Lorcan d. 22. Siluium q. 2. art. 11. Vvadingo disp. 10. dub. 8. quibus licet fauere Soarius videatur, d. 10. negans circumstantias antecedentes incarnationem sub meritum venisse de aliis intelligendus est, à maternitate cuius meritum Deiparæ absolutè, & expressè concedit; ne à scripto discorderet. Cæteri vero Theologi eiusmodi meritum in Virgine recognoscunt, S. Thom. q. 2. art. 11. ad 3. ubi ferè eius omnes interpretes Caiet. Med. & Aluar. Item in 3. d. 1. q. 3. art. 1. ad 6. ubi etiam S. Bonau. 2. q. 2. Gabr. q. vnic. art. 3. dub. 3. Almainus q. 3. dub. 3. sine. Marfil. q. 5. art. 3. dub. 3. concl. 3. Abulen. paradox. 1. 34. Valent. q. 2. p. 8. Valq. d. 23. per totam. Soar. d. 10. lect. 7. & 8. Granad. proximè d. 8. lect. 5. Lug. d. 8. 15. Bernald. 17. lect. 4. Ragusa, vterque Hortado; reliquique et nostris, atque exteris Theologi Recentiores, quibus & nos assentimur. Cum enim tantam Virginis Mariæ prærogatiuam Patres, & Ecclesia elata prædicent vobis, eam licet grauis difficultatis, tamen multas alias theologicas minimè desiderandas conclusiones perurgantibus nutu communi Dei, hominumque parentis denegare apertè esset à pietate deficere, ac fortasse nobis præ cæteris inhonestius qui eiusmodi difficultatis tam cum hac, quam cum aliis conclusionibus componende apertam habemus viam monstrandam controu. 6. d. 2. qu. 5. cert. 5.

2 Probatum primo. Meritum absolutè Deiparæ erga Christi maternitatem ex 1. Lucæ num. 45. Ellabesth. Beata que credidisti quoniam perferentem in te que dicitur tibi. Ad quæ August. serm. 13. de temp. quem christum, non concupiscentia carnis, sed obedientia genuit mentis. Sciam vero Mariam, quia respexit humilitatem ancille sue, inquit, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Ad quæ etiam Augustin. sermone 18. de Sanctis: o fides obedientia; o insignis gratia, que dum fidem humilitatis dicit, talis in se corporauit opificem. Hinc promeruit illam gloriam, &c. Ecce ait ex hoc &c. Basil. homil. 8. de sancta, fuit humana Christi generatione. Propter vite, inquit, puritatem beatam virginem electam fuisse in matrem Dei. Ac rursum præ aliis feminis ad maternitatem Dei hominiam electam ait: quoniam nulla puritate par Maria repererunt. August. serm. 10. de natiuit. siue 14. de temp. Talis est gignit Virgo que tantum haberet meritum, vt Filium Dei in se susciperet. Consonat sibi de natura, gratia, cap. 36. de sancta virginitate c. 4.

3 Nec minus apertè Ambrosius in eadem scriptis sententiam epist. 28. & 82. Quanta sit Virginitatis gloria que meruit à christo eligi: vt esset etiam corporale Dei templum: Deum nimirum sua carne vestiendo, vestitumque fouendo, ac 2. de Virginib. sub initium, que digna fuit ex qua Filius Dei nasceretur. Consonat sibi lib. 2. præparat. ad Missam Chryso. hom. 49. dubitabundæ illi Mariæ ad Angelum interrogatiunculæ. Quomodo fiet illud quoniam virum non cognosco? Ita respondet Atqui propter hoc ipsum fit, nam si cognouisses non fuisses habita digna, que tui ministerio inseruies. Card. Petr. Damian. serm. de assumpt. Singularis, inquit, eius sanctitas, & gratia hoc promeruit, quod susceptione Dei singulariter iudicata est digna. Similia habet serm. 3. de natiuit. Hoc ipsum (ne recitandis, nec dum expendendis à Deo apertis testimoniis Carth. inuillinet oneremus (M. Greg. 1. Regum c. 1. Damasc. 4. de fide c. 1. Bern. serm. 7. de assumpt. & 2. de aduentu & epiphania. et Epiphania hær. 18. Euseb. Emiff. hom. in Euang. serm. 1. Chryl. ser. 143. Io. Max. dial. 1. c. 14. Fulg. tamen audiamus 7. de incar. & grat. ex quo aliorum testimonio tenens con-